

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Caput I. Explicatur methodus in sequentibus Controversiis praecipuè
observanda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

TRACTATUS SECUNDUS
DE
CONTRORSIIS
PARTICULARIBVS
MODERNIS ET QVINQUE JANSENIANIS.

CAPUT I.

Explicatur Methodus in sequentibus Controversiis præcipue observanda.

Statuenda sunt hic quatuor Principia ab ipsis Sæctariis communiter concessa, & necessario admittenda: ex quibus singulas Controversias in particulari ita deducemus, ut cogatur Sæctarius veritatem Catholicam admittere, vel suis principiis contradicere per viam argumentandi brevem, & cuius legentis apertam.

Primo admittunt nobiscum Sæctarii Scripturæ sacræ auctoritatem esse infallibilem: ac proinde in quavis Controversia ab ea parte stare victoriam, pro qua verus Scripturæ sensus declaratur.

Secundo, Docent ipsi ut fidei suæ dogma indubitatum, Ecclesiam primitivam, quæ duravit post Christum annis circiter quingentis, sanctam, incorruptam, & omnis erroris expertem fuisse: ac proinde verum Scripturæ sensum tenuisse, ac fideliter docuisse. Nam nisi admitterent Ecclesiam saltem primitivam non errasse, fateri deberent nunquam post Christum veram Ecclesiam in mundo fuisse, cum prorsus impossibile sit veram Ecclesiam sine vera fide existere: aliâ enim esset vera, & non vera, quod aperte repugnat.

Hinc tertio, admittunt Patres primitivæ Ecclesiæ veram Christi fidem tenuisse & docuisse, atque in ea docenda verum Scripturæ sensum cognovisse. Unde sequitur illorum qui tunc vixerunt Patrum auctoritatem & communem consensum, in quavis fidei controversia recipiendum esse: quos & ipsi pro suis dogmatibus omni studio adducere conantur.

Et pariter primo, quia cum Patres illi fuerint primitivæ Ecclesiæ Pastores & Doctores, non potuerunt veram illius doctrinam ac sensum ignorare. Si enim ipsi Ecclesiæ Doctores ejus doctrinam ignorassent, multo magis aliis ignota fuisset: unde sequeretur nullam fuisse in primitivæ Ecclesiæ legitimam Verbi Dei prædicationem, quam tamen ipsi Sæctarii primariam veræ Ecclesiæ notam agnoscunt.

Patet secundo, Quia illorum Patrum Scripta in primitivæ Ecclesiæ passim recepta, & perpetuo usu approbata fuerunt. In Scriptis autem sic approbatis Ecclesiæ tunc approbantis auctoritatem, sensum, & testimonium possidemus. Præterea, eorum Libri ad impugnandos errores & hæreses à primitivæ Ecclesiæ perpetuo adhibiti fuerunt: hoc autem fieri non potuit, nisi doctrinam in iis contentam, veram, solidamque

agnosceret; non enim potest per doctrinam quæ erronea est, error debite impugnari.

Patet denique ex eo, quod SS. Patres in primitivæ Ecclesiæ pro Sanctis agniti fuerint, & ipsi Sæctarii pro talibus eos agnoscant. Unde necessario sequitur eos veram & communem fidem profiteri debuisse; vera enim sanctitas sine vera & saltem communi fide nullo modo subsistere potest; quinimodo docent Sæctarii, solam esse fidem, quæ per se hominem verè justum & sanctum constituit.

Hic igitur primæ Ecclesiæ Patres, in suis Scriptis unanimi consensu posteritati traditis, sunt indubitati testes fidei, & doctrinæ quam olim profitebatur vera Christi Ecclesiæ, cujus ipsi ad populum præcipui interpretes, & Doctores fuerunt. Si enim horum testimonium & consensus non sufficiat, nulli prorsus Ecclesiæ primitivæ idonei testes adduci poterunt. Eoque magis quod illi modo sint arbitri maxime sinceri, & incorrupti, ut sententiam ferant de exortis hoc ævo controversiis, de quibus olim nihil audierunt, sed absque omni partium studio doctrinam à vera Ecclesiæ acceptam, solo veritatis amore, posteris suis puram, sinceramque tradiderunt.

Hoc quoque argumentum pro auctoritate Patrum, qui se in primitivæ Ecclesiæ antecesserunt, adducit ipse Augustinus contra Julianum hæreticum l. 1. cap. ult. Nondum vobiscum apud illos Judices (Patres) aliquid agebamus, & apud eos acta est causa nostra; nec nos eis noti fueramus, & eorum pro nobis latus contra vos sententias citamus; nondum vobiscum certabamus, & eis pronunciantibus vicimus.

Quarto, Principium certum est etiam apud Sæctarios: Hæreticam esse eorum doctrinam, quos primitivæ Ecclesiæ pro hæreticis damnavit. Nam si eorum doctrina erronea & hæretica non esset, vera & primitivæ Ecclesiæ eam reprobando in fide errasset, & hoc ipso vera Christi Ecclesiæ non esset.

Ex his igitur principiis, quæ ipsi Sæctarii pro manifestis agnoscere debent, procedemus ad doctrinam cum Ecclesiæ Romana controversiam ipsis perspicue demonstrandam, hoc modo:

Illâ doctrinâ & sensu Scripturæ debet esse verus, quem tradidit primitivæ Ecclesiæ per suos Patres & Doctores, qui veram Ecclesiæ fidem præ omnibus perspectam habuerunt, aliis prædicarunt, & librorum suorum monumentis posteritati consignarunt, uti pluribus ostensum est.

Atqui doctrinâ Ecclesiæ Romanæ, quam in sequentibus controversiis proferemus, est talis, ut in singulis ostendemus. Ergo Ecclesiæ Romanæ doctrinâ necessario debet esse vera.

Item,

Item, illa doctrina necessario est falsa, quam in antiquis Hæreticis primitiva Ecclesia damnavit.

Atque doctrina Romanæ fidei opposita est talis, uti infra patebit. Ergo illa necessario est falsa. Atque hæc argumentandi ratio ex propriis principiis desumpta, cuius Sectario facilis esse debet, & eorum quibus hæc seribo captui, & utilitati maxime accommodata.

Quod si Adversarii hæc methodo convicti, contentur ad novas Scripturæ latebras declinare, adigendi erunt ad Methodum triplicem supra assignatam part. I. cap. 9.

CAPUT II.

De Fide, Operibus, Gratia, & Prædestinatione.

§. I.

Sectarii resolluntur.

Docent primò Catholicici, Fidem, & bona Opera peccatorem disponere ad justificationem, & gratiam primam, quæ transfertur à statu peccati ad statum gratiæ, & filiorum Dei.

Docent secundò, per Fidem, & bona opera justum mereri justificationem secundam, sive augmentum gratiæ, & justitiæ semel acquisitæ, adeoque digna esse mercede, mediante tamen semper gratiâ & meritis Christi, *Trid. sess. 6. cap. 8.*

Contra docent tam Lutherani, quam Calvinistæ, solam Fidem ad salutem & justitiam sufficere. Bona opera ad salutem neq; necessaria neq; utilia: Imò omnia justorum opera esse peccata, & illos tantum esse justos per justitiam Christi illis imputatam.

Visa sunt Voetio cum quibusdam modernis Sectariis, nimis cruda, ac rigida hæc suorum Prophetarum Lutheri, & Calvini oracula. Illa igitur ipsi novo Spiritu afflatu sic reformanda censuerunt, ut per bona Opera obtineatur aliqua justitatio, non quidem in hac vita, sed saltem in futura. Sed hoc ipsum ut nimis laxum contrario Spiritu damnat Samuel Marius, & acerbe exprobrat Voetianis, *Illis plus quam mediâ partem Victoria Papiæ concedere*. Ita loquitur in suis Diatribis de statu afflictio modernæ Theologiæ apud Confederatos p. 8.

Sed patent priora quæ retulimus dogmata, ex ipsis Calvinii verbis referentis tam suam, quam Lutheri doctrinam *lib. 1. de libero arbitrio pag. 141.* Peccare justos etiam in operibus bonis, & bona opera esse ex se mortalia peccata (ait): nihil est in istis verbis quod non simpliciter, & circa ullam figuram verum sit. Item Lutherus, *in consut. Latomi fol. 220.* Omnis justitia est immunda, omne opus bonum peccatum. Denique Calvinus *in antidot. pag. 291.* In eo differt à Lege Evangelium, quia non sub conditione operum, sicut illa, sed ex fide vitam promittit. Et hæc est communis Sectariorum confessio, quæ juxta traditam cap. I. Methodum clarè & solidè confutatur hoc argumento.

II. Illa doctrina est hæretica quæ adversatur Scripturis ex sensu primitivæ Ecclesiæ, ut omnes Sectarii admittunt. Sed hæc doctrina adversatur Scripturis ex sensu primitivæ Ecclesiæ: Ergo hæc doctrina est hæretica.

Scripturæ adversari ostenditur ex Evangelio, ubi præter Fidem requiritur observatio Mandatorum.

R. P. Arsdæ, Tom. I.

Matth. 19. Si vis ad vitam ingredi serva mandata. Et de mercede dicitur Matthæ 20. Voca operarios & redde illis mercedem. Et Matthæ 5. v. 12. Gaudete & exaltate quia merces vestra copiosa est in caelis. Eodem modo de merito & mercede bonorum operum loquitur Apost. ad Rom. 2. v. 6. Deus reddet unicuique secundum opera sua. Et 1. ad Cor. 3. v. 8. Unusquisque propriam mercedem accipiet secundum suum laborem. Frustra insuper diceretur 1. Joan. 3. v. 14. Qui non diligit manet in morte, si sola fides ad vitam, & salutem sufficeret.

Denique Apostolus Jacobus suæ Epist. cap. 2. v. 20. apertè declarat, *Fidem sine operibus mortuam esse. .... Et ex operibus justificari hominem, & non ex fide. Si dicat Sectarius Epistolam D. Jacobi Canonicam non esse, jubeatur id ex Scripturis probare, juxta methodum primam supra assignatam.*

3. Si in oppositum adferat Apostolum Paulum ad Rom. 2. ubi dicit, *nos gratis justificari, & sine operibus legis.* Respondetur Apostolum agere de operibus legis ceremonialibus, quibus Judæi se coram Deo justos reddi, falsò existimabant. Nostram autem doctrinam apertè tradit idem Apostolus ad Rom. 2. v. 13. *Non enim auditores legis justi sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur.*

4. Sensus primitivæ Ecclesiæ circa has Scripturas Lutheri & Calvinio è diametro contrarium esse; ex testimoniis SS. Patrum, qui in primitiva Ecclesia floruerunt, nunc manifestè declaro.

S. Augustinus *lib. de fide & operibus cap. 14.* Jam, inquit, illud videamus quod excutiendum est à cordibus religiosis, ne malà securitate salutem suam perdant, si ad eam obtinendam solam fidem sufficere putaverint.

Idem *in epist. 105. ad Sixtum.* Sicut merito peccati tanquam stipendium redditur mors, ita merito justitiæ tanquam stipendium vita æterna.

S. Cyprianus *libro de unit. Eccles. circa medium.* Justitiæ opus est, ut promereri quis possit Deum, præceptis & monitis ejus obtemperandum est, ut accipiant merita nostra mercedem.

S. Ambrosius *lib. 1. de offic. cap. 35.* Nonne evidens est meritum aut præmia aut supplicia post mortem manere.

S. Basilii *Orat. in init. proverb.* Omnes qui viam Evangelicam incedimus mercatores sumus, per opera mandatorum nobis possessionem cælestium comparantes.

S. Cyrillus *lib. 10. in Joan. cap. 18.* Quod autem fides ad salutem non sufficiat, Christus etiam discipulis ostendit, tu credis quia unus est Deus.

5. Ex his adeo manifestis hoc tantum modo potes concludere. Vel Scriptura erravit cum primitiva Ecclesia, vel nunc errat doctrina Lutheri & Calvinii in terminis tam illi, quam illis contraria. Sed nec Scriptura, nec primitiva Ecclesia errarunt, ut ipsi fatentur. Ergo erronea est hæc Lutheri & Calvinii doctrina, & consequenter tota eorum Secta, quæ huic doctrinæ adhaeret.

§. II.

Prædestinatio Calviniana exponitur, & refutatur.

Docent Calvinistæ, Primò, Homines independentes à suis meritis, vel demeritis æterno Dei decreto